

SÄKYLÄN KUNTA

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028, valmisteluohjeet

Kunnanhallitus 19.5.2025

Sisällysluettelo

1.	Suunnitteluperusteet.....	3
2	Hallintokuntien talousarvioesitykset	4
2.1	Kunnan talousarvion kokoaminen	4
2.2	Alustavien talousarvioesitysten laadinta.....	4
2.3	Talousarvioesitysten rakenne.....	4
2.4	Tuloarviot ja määrärahat	5
2.5.	Investoinnit.....	6
3	Muut ohjeet.....	6
4	Aikataulu.....	8

1. Suunnitteluperusteet

Talousarvion ja -suunnitelman perusta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä kunnalle seuraavan vuoden talousarvion sekä kolmea tai useampaa vuotta koskevan taloussuunnitelman. Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään tuloarvioiden ja määrärahojen lisäksi kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston keskeisin kunnan toiminnan ja talouden ohjausväline. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Muut toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomaistoimintaansa omilla käyttösuunnitelmillaan, jotka **tarkentavat** valtuuston hyväksymää talousarviota.

Yleistä kuntataloudesta

Kuntatalous on vahvistunut viime syksyn aallonpohjasta. Vaikka yksittäisten kuntien tilanteet vaihtelevat voimakkaasti, kuntakenttä on onnistunut tasapainottamaan talouttaan. Tulevaisuudennäkymiä kunnissa painaa kuitenkin yhä tuntuva sopeuttamistarve.

Kunnissa huolta aiheuttavat erityisesti kasvaneet rahoitusvastuut työttömyydestä ja perustoi-meentulotuesta. Koska kunnat vastaavat nykyään myös työllisyys- ja elinkeinopalveluista, niiden talous on entistä riippuvaisempi yleisestä talouden ja työllisyyden kehityksestä.

Kuntien resurssit ovat erityisen tiukoilla muun muassa kuntien vapaa-ajan palveluissa, kotouttamisessa ja ammatillisessa koulutuksessa, joiden valtionrahoitukseen on kohdistettu kuluvalle hallituskaudella tuntuja leikkauksia. Valtion rahoitusosuus kuntien lakisääteisiin tehtäviin on pienentynyt pitkällä aikavälillä.

Kuntaliitto onkin korostanut, että valtion rahoitusta ei ole mahdollista eikä pidä vähentää ilman, että se vaarantaa peruspalvelujen laadun ja saavutettavuuden tai johtaa verotuksen merkittävästi kiristymiseen.

Säkylän näkymiä

Valtakunnan tason kuntatalouden ennusteet vuosille 2026-2028 ovat edelleen heikot.

Säkylän kunnan talouteen tulevat vaikuttamaan suunnitelmakaudella mm. seuraavat paikalliset tekijät:

- Vuokratulot hyvinvointialueelta vähenevät
- Terveyskeskuksen laajasta rakennuskompleksista joudutaan erittäin todennäköisesti tekemään ylimääräisiä poistoja, jotka heikentävät kunnan tulosta 2-4 miljoonaa euroa.
- Uusien asuinrakennusten rakentuminen erityisesti vuokramarkkinoille saattaa vaatia kunnan rahoitusta, joko omana toimintana, Koy Säkylän talojen kanssa tai yhteistyönä yksityisen rakentajan kanssa.

kaan hyvinvoinnissa tai palvelun laatua, jota arvioidaan palvelun saatavuutena, riittävyytenä, kohdentuvuutena tai asiakastytyvyytenä. Vaikuttavuustavoitteita voidaan asettaa joko asiakas-, asiakasryhmä- tai tehtäväkohtaisesti.

Tuotantotavoitteita ovat esimerkiksi tuotantovälineiden investointitavoitteet, pääoman sijoittamista koskevat tavoitteet ja toiminnan uudelleen organisointia koskevat tavoitteet.

Perustelut

Perusteluissa selvitetään tarkemmin palvelutarpeisiin, tavoitteiden asettamiseen sekä niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä suunnittelukaudella (v. 2026–2028). Perusteluissa tehdään lisäksi selkoa toiminnan painopisteistä ja kehittämistarpeista sekä arvioidaan voimavarojen riittävyyttä muun muassa henkilöresurssien, toimitilojen ja muiden tuotantotekijöiden osalta.

Perustelutiedoissa esitetään lisäksi tehtäväalueen arvioitu henkilöstömäärä 31.12.2025. Henkilöstön määrään lasketaan kokoaikaiset, osa-aikaiset ja työllistetyt viranhaltijat ja työntekijät, joiden oletetaan olevan 31.12.2025 toistaiseksi voimassa olevassa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa kuntaan. Henkilöstö listataan käyttösuunnitelmaan nimikkeittäin. Mikäli henkilön työaika poikkeaa 31.12.2025 säännöllisestä viikkotyöajasta, merkitään, kuinka monta prosenttia henkilön työaika on ollut kokonaistyöajasta.

Tuloarviot ja määrärahat

Alustavissa talousarvioesityksissä esitetään tehtäväalueittain käyttötalouden tuloarviot (toimintatulot) ja määrärahat (toimintamenot). Lisäksi esitetään koko lautakunnan käyttötalouden tulot ja menot talousarviovuonna.

Käyttötaloulosaon otetaan tuloarviot varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta saavista tuloista ja muista tehtävälle kuuluvista tuloista. Määräraha osoitetaan vain niiden tehtävän suorittamisesta aiheutuvien menojen kattamiseen, joihin toimieliin voi itse vaikuttaa.

Määrärahan ja tuloarvion lisäksi esitetään määrärahaan sisällyttömät laskennalliset erät, jotka tehtävän kokonaiskustannusten laskeminen on mahdollista. Taloussihteeri vastaa poistojen ja laskennallisten erien arvioinnista ja talousarvioon kirjaamisesta.

2.4 Tuloarviot ja määrärahat

Toiminta- ja muut tulot

Voimassa olevia taksoja ja maksuja korotetaan kustannustason muutosta vastaavasti.

Toimintamenot

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa tavoitteena on nettomenojen (toimintakate) määrän säilyminen enintään vuoden 2025 tasolla.

Yksityiskohtaista valmistelua sovitetaan yhteen johtoryhmässä alkusyksyllä 2025.

Palkat ja henkilöstösivukulut

Valtakunnallisten ratkaisujen vaikutukset palkkakustannuksiin vuodelle 2026 eivät ole kaikilta osin vielä tiedossa.

Henkilöstösivukulujen määrästä ja palkkamenojen kasvun arvioprosentista antavat tarkemmat ohjeet taloussihteeri ja hallintojohtaja.

2.5. Investoinnit

Taloussuunnitelmaan valmistellaan tulevaa kolmea vuotta eli vuosia 2026–2028 koskevat investoinnit.

Valmistelun pohjana on voimassa oleva investointisuunnitelma vuosille 2025–2027. Vuoden 2025 talousarviossa investointeihin varattiin 2,62 Me ja suunnitelmavuodelle 2026 2,74 Me.

Vuoden 2026 investointien enimmäismäärä määritetään lopullisesti talousarvion käsittelyn yhteydessä syksyllä 2025. Valmisteluvaiheessa euromäärän ylärajana voidaan pitää 2,7 Me, joka siis on kaikkien toimialojen investointien yhteenlaskettu määrä.

Vesihuoltolaitos

Kunnanhallitus antaa ohjeen tekniselle toimialalle /tekniselle lautakunnalle:

- Vuoden 2026 talousarvioon varataan investointiosaan määrärahaa verkostojen uusimiseen.

Rakennusinvestoinnit

Tekninen lautakunta kokoaa erikseen rakennushankkeita koskevat investointisuunnitelmat. **Toimialajohtajien** tulee toimittaa mahdolliset uudet investointiesityksensä tekniselle lautakunnalle niin, että se voi ottaa ne huomioon omassa valmistelussaan kesän 2025 aikana.

Investointiesitysten on perustuttava hankesuunnitelmaan, josta käy ilmi hankkeen tarpeellisuus, toimintojen ja tarpeellisten tilojen laajuus. Hankesuunnitelman laadinnasta vastaa se hallintokunta, jonka tehtäväalueelle hanketta suunnitellaan.

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Rakennushankkeiden ohella myös muut käyttöomaisuushankinnat kohdistetaan investointiosaan. Myös niiden tarpeellisuus tulee asianmukaisesti perustella.

Vähintään **10.000** euron (alv=0) suuruiset käyttöomaisuuden (koneet, laitteet ja muu irtain omaisuus) hankinnat kohdennetaan investointeihin ja niitä koskevat esitykset tehdään alustavan talousarvioesityksen yhteydessä eroteltuna käyttötalouteen kohdistuvista hankinnoista.

Muut hankinnat

Kertapoistoiset, alle **10.000** euron arvoiset kalusto- ja laitehankinnat kohdistetaan käyttötalousosaan kalustojen hankintaan.

ICT-hankinnat (tietotekniikka) tehdään keskitetysti talouden ja hallinnon toimialalla. Niitä koskevat esitykset on annettava alustavien talousarvioesitysten yhteydessä kunnanhallitukselle.

3 Muut ohjeet

Tilitaso

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut suosituksen kunnan ulkoisen kirjanpidon tilikarttamalliksi. Alustavat käyttösuunnitelmat valmistellaan kunnan voimassa olevan tilikartan ja tilinumeroinnin pohjalle tilitasolla. Tilikartta-malli on tarvittaessa saatavissa taloussihteereiltä.

Arvonlisäverot

Tarvikkeiden ja palveluiden hankintaan liittyviä alv-osuuksia ei sisällytetä budjetoitaviin euroihin.

Sisäiset palvelut

Sisäisiä palveluja ovat siivous- ja ruokahuoltopalvelut. Sisäisen suoritteen laskutuksen on perustuttava ”tilaajan” ja ”tuottajan” sopimaan hinnoitteluun. Ostajayksikön on voitava vaikuttaa laskutettavien suoritteiden määrään. Sisäisiä palveluja tuottavien kustannuspaikkojen talousarvioehdotukset valmistellaan 5.9.2025 mennessä. Taloussihteeri syöttää sisäisten palvelujen erät keskitetysti.

Vyörytys- / kustannuslaskennalliset erät

Vyörytettävät menot ja tulot ovat kustannuslaskennallisia eriä, jotka kohdistetaan eri tehtävä-alueille, palvelualueille ja kustannuspaikoille laskennallisen jakoperusteen mukaan. Vyörytys-erät eivät sisälly yksikön määrärahoihin. Taloussihteeri vastaa niistä keskitetysti.

Hallintokunnat eivät budjetoi kiinteistöhoitoon (lukuun ottamatta em. siivouspalveluita) liittyviä summia omiin käyttösuunnitelmiinsa. Kiinteistöhoitoon liittyvät erät otetaan kuitenkin huomioon yksikön kustannuslaskennallisina erinä, jotka vaikuttavat mm. yksikköhintoihin (esimerkiksi hoitopäivän hintaan).

Kustannuslaskenta

Alustavassa talousarvioesityksessä esitetään tarvittaessa euromäärien ohella toimintaa ja taloudellisuutta kuvaavia suoritetietoja (esim. euroa / hoitopäivä). Suoritteiden yksikköhintojen laskentaessa ja esitettäessä käytetään yhtenäisiä laskentaperiaatteita niin, että tiedot ovat johdonmukaisia ja vertailukelpoisia mm. eri vuosien välillä vertailtaessa.

Suoritetietoja (esim. euroa/hoitopäivä) alustavissa käyttösuunnitelmissa esitettäessä käytetään pääsääntöisesti siis vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaisia kustannuslaskennallisia eriä.

Talousarvioesitykseen sisältyvien taloudellisten tietojen koonti ja esittäminen

Talousarvio valmistellaan hajautetusti suoraan talousarvio-ohjelmaan (Accuna) niin että kukin hallintokunta vastaa omien tietojensa koonnista ja tallentamisesta.

Suunnitelmavuosien tallentaminen suoritetaan keskitetysti taloustoimessa. Hallintokuntien tiedot tulee olla syötettynä ohjelmaan syyskuun 2025 loppuun mennessä (siivous- ja ruokapalvelujen kustannuspaikat 5.9.2025 mennessä).

Kuntakonserni

Valtuuston hyväksymän (15.9.1997 § 81) konserniohjeen mukaan valtuusto hyväksyy tavoitteet talousarviossa ja taloussuunnitelmassa koko kuntakonsernille. Konserniin kuuluvat yhteiset toimivat osaltaan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina.

Säkylän kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen on toimintasuunnitelmissaan otettava huomioon emoyhteisön talouden resurssit. Muutoin **yhteisöt noudattavat kunnanhallituksen antamia vuoden 2026 talousarvion laadintaohjeita soveltuvin osin.**

Lisäohjeet

Talousarvion laadinnasta säädetään kunnan Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen (kh 13.3.2023) luvussa 4.1.3. Lisäksi talouden ja hallinnon toimiala antaa tarvittaessa talousarvion valmisteluun liittyviä lisäohjeita.

4 Aikataulu

Alustavat talousarvioesitykset

Toimielimet käsittelevät alustavat talousarvioesitykset syyskuussa 2025.

Alustavien talousarvioesitysten tulee olla tallennettuna **Teamsiin**: Kunnan taloustiimi/ Tiedostot/ Talousarvio 2026/ Käyttötalous/ Valmiit, sekä tuloarvio- ja määrärahaesitysten syötettynä Accuna Budjetointi -ohjelmaan syyskuun 2025 loppuun mennessä (siivous- ja ruokapalvelukustannuspaikat 5.9.2025 mennessä).

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028

Valtuusto hyväksyy lopullisen talousarvion vuodelle 2026 vuoden 2025 loppuun mennessä.

Tavoitteena on, että vuoden 2026 talousarvio hyväksytään jälleen samassa valtuuston kokouksessa kuin veroprosentit marraskuussa.

Hallintojohtaja antaa toimialueilla tarkempia ohjeita aikataulusta.

Talousarvion täytäntöönpano

Kunnanhallitus antaa marraskuun loppuun mennessä talousarvion täytäntöönpano-ohjeen.

Hallintokunnat hyväksyvät talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti käyttösuunnitelman, jossa ne tarkentavat valtuuston hyväksymää talousarviota. Toimielimien on hyväksyttävä käyttösuunnitelmat 31.12.2025 mennessä.